

20.3.2019

Maakuntien liitot

OHJE MAAKUNTIEN PERUSTAMISEEN MYÖNNETYN ESIVALMISTELU- JA ICT-VALMISTELUAVUSTUKSEN KÄYTÖSTÄ

Pääministeri Juha Sipilän hallituksen 8.3.2019 jättämän eronpyynnön vuoksi eduskunnan puhemiesneuvosto totesi, että eduskunnalla ei ole edellytyksiä käsitellä maakunta- ja sote-uudistusta, vaan uudistus kokonaisuudessaan raukeaa. Tästä johtuen uudistusta koskeva työ kohdistetaan maakuntien esivalmistelun ja ICT-valmistelun päättämiseen, tehdyn työn dokumentointiin, käytettyjen avustusten raportointiin sekä muuhun uudistusta välittömästi koskevan valmistelutyön hallittuun alasajoon.

Valtionavustuslain (688/2001) 37 §:n mukaan valtionapuviranomainen voi antaa tarkempia ohjeita teknisluonteisista yksityiskohdista, jotka koskevat valtionavustuksen hakemista, valtionavustuksen hakijan selvittämisvelvollisuutta, valtionavustuksen saajan kirjanpitovelvollisuutta, valtionavustuksen maksamista sekä valtionavustuksen käyttöä ja valvonnan toteuttamista.

Hallintolain (434/2003) 6 §:n mukaan viranomaisten toimien on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia. Luottamuksensuojan periaatteen mukaan yksityisten tulee voida luottaa viranomaisten tekemien hallintopäätösten pysyvyyteen. Periaate rajoittaa päätösten muuttamista yksityisille haitalliseen suuntaan.

Valtiovarainministeriö antaa valtionapuviranomaisena edellä mainitun valtionavustuslain säännöksen nojalla ja ottaen huomioon myös hallintolain luottamuksensuojaa koskevan hallinnon oikeusperiaatteen toteuttamisvelvoitteen tämän ohjeen maakuntien esivalmisteluun ja ICT-valmisteluun myönnetyn valtionavustuksen käytöstä.

Talous- ja toimintaohje

Valtionavustuslain 13 §:n perusteella valtionavustus saadaan käyttää ainoastaan valtionavustus päätöksen mukaiseen tarkoitukseen. Valtiovarainministeriön tekemien valtionavustus päätösten mukaan avustuksia on saanut käyttää vain maakunnan perustamisen esivalmisteluun ja maakuntien ICT-valmisteluun. Avustuksena myönnettyä rahoitusta ei ole saanut käyttää muihin käyttötarkoituksiin.

Valtiovarainministeriön maakuntien esivalmisteluun ja ICT-valmisteluun myöntämää avustusta voidaan käyttää avustuspäätöksen käyttötarkoituksen mukaisten toimien asianmukaisen päättämisen ajan, kuitenkin enintään 31.12.2019 asti. Hyväksyttävien kustannusten perusteena ovat sopimukset ja sitoumukset, joiden irtisanomista tai purkamista koskevat toimenpiteet on käynnistetty viivytyksettä tämän ohjeen antamisen jälkeen, ja sopimukset ja sitoumukset, joita ei voida kohtuullisin ehdoin irtisanoa tai purkaa.

Valtionavustuksen käytön hyväksyttäviä kustannuksia voivat 8.3.2019 jälkeen olla esimerkiksi:

1. Lakisääteisten työnantajavelvoitteiden hoitaminen
2. Sitoumuksista aiheutuvat kustannukset, kunnes niiden irtisanominen tai purkaminen toteutuu
3. Valtionavustuksen käytön raportointi
4. Arkistolain (831/1994) edellyttämä asiakirjojen arkistointi
5. Asianmukaiseen päättämiseen sisältyvä koonti, jossa kuvataan esivalmistelun aikana tehty valmistelutyö.

Valtionavustuksen käytön hyväksyttäviä kustannuksia eivät 8.3.2019 jälkeen voi olla esimerkiksi:

1. Henkilöstökustannukset, jotka eivät aiheudu maakuntien esivalmistelun ja ICT-valmistelun päättämisestä
2. Uusien 8.3.2019 jälkeen tehtyjen sitoumusten kustannukset, jollei sitoumuksen tekeminen ole ehdottoman välttämätöntä esivalmistelun ja ICT-valmistelun päättämiseksi
3. Kunnan, kuntayhtymän tai muun julkisen sektorin palvelujen, palvelurakenteiden tai tehtävien valmistelu- tai kehittämistyö tai ICT-valmistelutyö
4. Muu julkisen sektorin ICT-kehitystyö.

Valtionavustuksen käytön raportointi

Raportissa tulee osoittaa valtionavustuslain 13 §:n mukaisesti, että valtionavustus on käytetty valtionavustuspäätöksen mukaiseen tarkoitukseen ottaen kuitenkin huomioon tässä ohjeessa tehdyt tekniset täsmennykset.

Raportin tulee sisältää valtionavustuspäätöksissä mainitut tiedot.

Valtionavustuslain mukainen maakuntien esivalmistelu- ja ICT-valmistelun avustuksen käytön raportti tulee toimittaa valtiovarainministeriölle viivytyksettä käyttötarkoituksen mukaisten toimien asianmukaisen päättämisen jälkeen, kuitenkin viimeistään 29.2.2020.

Käyttämättä jäänyt tai liikaa maksettu avustus tai sen osa tulee viivytyksettä palauttaa valtiovarainministeriölle valtionavustuslain 20 §:n mukaisesti.

Tausta

Valtiovarainministeriö on myöntänyt maakuntien liitoille maakuntien esivalmisteluavustusta vuosina 2017–2019 seuraavilla päätöksillä (VM/256/02.02.06.09/2017):

- i. 17.2.2017
- ii. 27.3.2017
- iii. 5.7.2017
- iv. 25.10.2017
- v. 16.2.2018
- vi. 27.6.2018
- vii. 27.9.2018
- viii. 11.1.2019.

Valtiovarainministeriö on lisäksi myöntänyt maakuntien liitoille maakuntaudistuksen ICT-valmistelutehtäviin avustusta vuosina 2017–2019 seuraavilla päätöksillä (VM/256/02.02.06.09/2017):

- i. 29.5.2017
- ii. 23.11.2017
- iii. 1.6.2018
- iv. 25.9.2018
- v. 8.1.2019

Avustusta on myönnetty hakemuksesta ennalta hyväksytyihin ja määriteltyihin maakuntien esivalmistelun ja ICT-valmistelun kustannuksiin. Avustuksen myöntämisen ehtona on ollut, että maakunnan liitto sitoutuu toteuttamaan toimenpiteet hakemuksessa esitetyn mukaisesti.

Lisätietoja

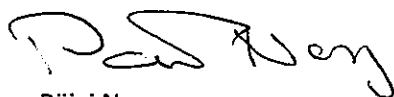
Tästä ohjeesta lisätietoja antavat:

Maakuntien esivalmisteluavustus

Finanssineuvos Ville-Veikko Ahonen, s-posti: ville-veikko.ahonenATvm.fi
Neuvotteleva virkamies Noora Heinonen, s-posti: noora.heinonenATvm.fi

Maakuntien ICT-valmisteluavustus

Budjettineuvos Tomi Hytönen, s-posti: tomi.hytonenATvm.fi
Neuvotteleva virkamies Vesa Lipponen, s-posti: vesa.lipponenATvm.fi

Päivi Nerg
Alivaltiosihteeri

Jani Pitkäniemi
Osastopäällikkö

Jakelu

Maakuntien liitot

Tiedoksi

Kunta- ja uudistusministeri Anu Vehviläinen
Perhe- ja peruspalveluministeri Annika Saarikko
Oikeusministeri Antti Häkkänen
Sosiaali- ja terveysministeri Pirkko Mattila
Liikenne- ja viestintäministeriö
Oikeusministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Maa- ja metsätalousministeriö
Sisäministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Työ- ja elinkeinoministeriö
Valtiovarainministeriö, budjettiosasto
Valtiovarainministeriö, julkisen hallinnon tieto- ja viestintätekninen osasto
Valtiovarainministeriö, kehittämis- ja hallintotoiminto
Valtiovarainministeriö, kunta- ja aluehallinto-osasto
Valtiovarainministeriö, valtionhallinnon kehittämisosasto
Ympäristöministeriö
Suomen Kuntaliitto
Maakunta- ja sote-uudistuksen muutosjohtajat